

Gård&Djurhälsan

FRISKA DJUR GER VÄLMÄENDE GÅRDAR

Rådgivning och utredning – när du behöver det!

Författare:

Katarina Gustafsson & Fredrik Engström, Gård & Djurhälsan

Faktagranskning:

Prof Johan Höglund, Sveriges lantbruksuniversitet

Europeiska jordbruketsfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

www.gardochdjurhalsan.se

HÅLL KOLL PÅ MASKEN
2. Avmaska på rätt sätt

När du tillsammans med din veterinär kommit fram till att det är dags för avmaskning och valt preparat gäller det att avmaska djuren på rätt sätt. Endast genom att säkerställa att alla djur får i sig rätt dos avmaskningsmedel nås en bra effekt vid avmaskningen. Det minskar också risken för att parasiterna ska utveckla resistens mot avmaskningsmedlet.

Bild 1

Bild 2

Bild 3

Bild 4

Rätt preparat

Resistens hos vissa parasiter mot avmaskningsmedel är ett ökande problem även i Sverige. Det är därför viktigt att välja ett preparat som har avsedd effekt.

Tänk även på att avmaskningsmedel är en färskvara och att preparatet måste ha förvarats på rätt sätt (känsligt för frost, värme och direkt solljus). Om du använder ett dåligt preparat kommer avmaskningen inte att fungera.

Rätt utrustning

En doseringspistol ska ha en lätt böjd metallpip med en avrunda spets så att du inte skadar fåren när det ges långt bak i munnen, se bild 1.

Doseringspistoler anpassade för får i både små och stora besättningar finns att köpa hos företag som säljer utrustning för får.

Kontrollera att pistolen är tät och ger rätt dos före varje användning.

Läckage kan du kolla genom att sätta sprutmynningen mot din handflata och pressa samman handtaget. Om det är tätt tar det stopp innan kolven är intryckt hela vägen.

Doseringen kan kontrolleras genom att pumpa ut några doser i en plastspruta eller decilitermått, se bild 2. Pumpa t ex fem doser á 10 ml och kontrollera att du har 50 ml i måttet.

Rätt dosering

Väg helst alla djuren för att fastställa vilken dos de behöver. Vägen bör först kalibreras t ex med några fodersäckar eller saltstenar av känd vikt, se bild 3.

Om du inte har möjlighet att väga alla, så gruppera djuren efter storlek och väg sedan de förmodat tyngsta individerna.

En bra grundregel är ”bättre med för mycket än för lite”, eftersom det är relativt ofarligt att avmaska i överkant. Underdosering bör däremot undvikas då risken för nedsatt behandlingseffekt blir uppenbar samtidigt som det ökar risken för att maskarna ska utveckla resistens.

Rätt teknik

Fixera djuret i ett trångt utrymme eller mellan dina ben, se bild 4. Arbeta lugnt och metodiskt så att djuren gör så lite avvärande rörelser som möjligt. Håll en hand under hakan på djuret. Stoppa in pipen på doseringspistolen så att kulan på pipen hamnar långt bak på tungan. Ge läkemedlet och håll kvar handen under hakan tills djuret har svält.

Håll koll på vilka djur som är behandlade (markera med färg eller notera på annat sätt) – mer än en gång har grindar vält och grupper av djur blandats under arbetets gång!

Instruktionsfilmer online

Se gärna våra två korta filmer om hur man tar träckprov och avmaskar på ett bra sätt. Du hittar dom via gardochdjurhalsan.se eller via vår youtube-kanal:

(träckprov) <https://youtu.be/LrzIt2tuWEo>
(avmaska) <https://youtu.be/vBqRwgZAQz0>